

ILLFA 5

JANUÁR 2018/2019

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE

REKTOR STU ODOVZDAL OCENENIA

rektor STU prof. Robert Redhammer s dievcami z Techniku

Ešte pred Vianocami 17. decembra 2018 odovzdal rektor STU Robert Redhammer, na slávnostnom večere v sále opery a baletu Slovenského národného divadla, ocenenia významným vedcom, výskumníkom a profesorom roka STU, ktorí dosiahli v poslednom období pozoruhodné výsledky. Medzi ocenenými bol aj náš kolega, **prof. Vladimír Šimkovič**.

Slávnostný večer uviedol rektor STU prof. Robert Redhammer s tým, že vyzdvihol niekoľko významných úspechov, ktoré sme na STU dosiahli. Ako prvý zmienil projekt nového mesta Sanghaj, kam bol prizvaný náš tím a vďaka tomu má naša škola vysunuté pracovisko v Ázii, za čo treba vyjadriť uznanie prof. Marošovi Finkovi. Medzi top špičkovými výskumnými tímami je tím, vedený prof. Otokarom Grošekom z Fakulty elektrotechniky a informatiky. Za výskum v oblasti postkvantovej kryptografie v rámci kybernetickej bezpečnosti bol s tímom ocenený výskumnou vetvou NATO.

Ďalšia novinka sa týkala Európskeho technologického a inovačného inštitútu, ktorý funguje prostredníctvom siete kľúčových pracovísk – kokačných centier, v ktorých sa rieši výskum, vzdelávanie, aj prax. Na jednu tému sa vytvára sieť silných inštitúcií; takýchto sietí bolo zatiaľ donedávna päť a nám sa podarilo pripojiť ku konzorciu šiestej aj zásluhou profesora Finku a partnerov z praxe. Následne rektor Robert Redhammer udelil ocenenia.

Ocenenie **Vedec roka STU 2018** bolo udelené za významný vedecký prínos **prof. Ing. Jánovi Labudovi, DrSc.**, riaditeľovi Ústavu analytickej chémie Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU. Ocenenie získal za vývoj bioanalytických metód a biosenzorov pre štúdium chemických interakcií a zmien DNA. Prof. Labuda sa tejto problematike venuje dvadsať rokov a počas tohto obdobia boli pripravené rôzne

konštrukcie biosenzorov a vypracované metodiky pre detekciu a charakterizáciu väzby chemikálií, liečiv, xenobiotik, pre stanovenie pro-oxidantov a antioxidantov v roztokoch, telových tekutinách, nápojoch a extraktoch rastlín. A najnovšie aj metodiky na hodnotenie potenciálnych rizík nanočastíc, schopných prenášať energiu počas tvorby reaktívnych foriem kyslíka, degradujúcich biomakromolekuly.

Ocenenie **Mladý výskumný pracovník 2018** získal **Ing. František Kreps, PhD.** z Ústavu potravinárstva a výživy Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU za výsledky v publikačnej aj grantovej činnosti. Ing. Kreps vo svojich prácach prenikol do hĺbky a podstaty chemických reakcií antioxidantov, najmä tokoferolov, esterov tokoferolov a tokoferyl chinónov. Svojimi publikovanými prácami objasnil doposiaľ neznáme reakcie antioxidantov, čím prispel k prehĺbeniu doterajších vedomostí o oxidačných produktoch tokoferolov (vitamín E) a iných antioxidantov.

Ocenenie **Profesor roka 2018** rektor Robert Redhammer udelil jednej profesorke a piatim profesorom STU. **Prof. RNDr. Magdaléna Komorníková, PhD.** z Katedry matematiky a deskriptívnej geometrie

Stavebnej fakulty STU, ktorá je spoluzakladateľkou teórie agregácie, ktorá patrí k najpočetnejšie zastúpeným oblastiam na väčšine konferencií, venovaných spracovaniu informácií. Popri teoretických výsledkoch má významné aplikačné výstupy, najmä v oblasti hydrologie, finančnej matematiky, ale aj mechaniky a geodézie. V oblasti vzdelávania je obľúbenou a uznávanou pedagogickou s vysoko pozitívnym hodnotením. **Prof. Ing. František Urban, PhD.** z Ústavu energetických strojov a zariadení Strojníckej fakulty STU sa v rámci vedecko-výskumnej činnosti zameriava na zásobovanie teplom, optimalizáciu návrhov

na prevádzku zdrojov tepla, kombinovanú výrobu elektriny a tepla, úspory primárnych zdrojov energie. Venuje sa zostavovaniu matematických a fyzikálnych modelov jadrových energetických zariadení a optimalizácii tepelných cyklov elektrární. Navrhol optimalizačnú metódu lineárneho programovania, ktorá bola úspešne aplikovaná pri optimalizácii prevádzky a rekonštrukcii teplární v Ostrave, Bratislave, Zvolene, Žiline a Štetti. **Prof. Ing. Vladimír Lukeš, DrSc.** z Ústavu fyzikálnej chémie a chemickej fyziky Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU sa odborne zaoberá rozvíjaním a zavádzaním nových výpočtových metód a prístupov. Významný podiel jeho vedeckej aktivity patrí do oblasti teoretického štúdia slabých medzimolekulových interakcií, štúdia zlúčenín s konjugovaným systémom (napr. organické oligoméry, dendriméry, fullerény) a výpočtov termodynamických veličín modelových ako aj prírodných antioxidantov. Prof. Vladimír Lukeš je nielen vynikajúcim vedcom, ale aj úspešným pedagógom.

Prof. Ing. arch. Vladimír Šimkovič, CSc. z Ústavu architektúry občianskych budov Fakulty architektúry STU je autorom veľkého počtu architektonických štúdií a držiteľom viacerých ocenení v architektonických súťažiach. Medzi jeho najvýznamnejšie projekty a realizácie patrí obnova Univerzitnej knižnice v Bratislave a Národnej kultúrnej pamiatky Hrad Devín (budova Správy bratislavského hradu). Doménou prof. Šimkoviča je digitálna architektúra a ocenenie získal najmä za výnimočné aktivity pri implementácii inovatívnych metód v pedagogickej práci a využívanie súčasných grafických počítačových technológií pri navrhovaní architektonických a urbanistických diel.

Prof. Ing. Roman Koleňák, PhD. z Ústavu výrobných technológií Materiálovo technickej fakulty STU získal ocenenie za dosiahnuté výsledky v oblasti výskumu a vývoja bezolovnatých aktívnych spájkových zliatin a technológie priameho spájania kovových a keramických materiálov. **Prof. Ing. arch. Maroš Finka, PhD.** z Ústavu manažmentu STU vedie úspešné tímy STU, pracujúce na medzinárodných vedeckých grantových projektoch, z ktorých sú dva v rámci programu Horizont 2020. Je expertom pre tvorbu Stratégie regionálnej kultúry a kultúry národnostných menšín SR, Stratégie pre konverziu regiónu Horná Nitra. Zastupuje STU v Slovak Smart City Cluster, kde je aj predsedom predstavenstva. Pôsobí tiež ako člen poradných zborov viacerých ministerstiev, domácich aj zahraničných inštitúcií. Všetkým oceneným osobnostiam srdečne blahoželáme.

Korunou slávnostného večera bolo vystúpenie vysokoškolského umeleckého súboru Technik. Vysokoškolský umelecký súbor Technik sa radí medzi najstaršie folklórne súbory na Slovensku a radíme ho ku kultúrnym klenotom na slovenskej scéne umeleckých súborov. Ako jeden z mála vysokoškolských súborov na Slovensku nepretržite pôsobí na slovenskej aj medzinárodnej scéne a nedávno oslávil 65. ročné jubileum od svojho založenia. Pre túto príležitosť si všetky tri zložky súboru: tanečná, instrumentálna a spevácka pripravili úplne nový program. Predstavenie bolo naozaj pestré a na svoje si prišli iste milovníci klasickej komornej hudby, zborového spevu aj folklóru. Krása folklórneho dedičstva ako symbióza slovenských krojov, špičkovej choreografie a krásnej hudby vždy poteší dušu diváka. Zazneli tu však nielen ľudové piesne z rôznych kútov Slovenska, ale prelínali sa s klasikou Georga Fridricha Händla, či Cavalleriou rusticanou od Pietra Mascagniho. Slávnostný večer moderoval Matej Sajfa Cífra. Slávnostný program v predvianočnom čase každého potešil a inšpiroval.

—red. upr. podľa <https://lnk.sk/nLSX>
Foto: Matej Kováč—

prof. Robert Redhammer, Matej Cífra a prof. Vladimír Šimkovič

ocenení vedci a profesori, prof. Vladimír Šimkovič stvrtý zľava

INFORMAČNÉ LISTY FAKULTY ARCHITEKTÚRY STU V BRATISLAVE # 5

zbor súboru Technik

Technik - chlapi tanečníci

sa niekedy tak udialo, málokedy boli výsledky prezentované verejnosti s verejnou diskusiou. Participácia obyvateľstva v okolí Rakúska pri riešení verejných problémov, i urbanistických či architektonických je samozrejmosťou. Ale aj tá architektúra tam potom má inú úroveň. Človek ide po ulici a zrazu zistí, že niekde niečo vyrástlo a z webových stránok sa horko-ťažko dozvie, či to malo vôbec architekta a akého. V poslednom čase sa zdá, že sa to trochu mení, lebo sa vyskytli súťaže, ako napr. na Čvernovku, na Námestie slobody, no stále to nie je samozrejmosťou.

ID: Sami mladí cítia, že je treba o lepšiu architektúru súťažiť. Peter Lényi vypracoval v roku 2016 Manuál súťaží návrhov... máme generáciu šikovných architektov štyridsiatnikov. Čo Ty na to?

IG: Generácia našich štyridsiatnikov už mala možnosť stážovať, či študovať a pôsobiť v zahraničí, zúročili to, no nemajú to ľahké presadiť sa, dostať sa ku významným konceptom. Pri veľkých a významných témach uprednostňujeme renomovaných zahraničných architektov. Otázkou je, či ich koncepty zapadajú do urbanistickej štruktúry

Bratislavy a nie sú to skôr omyly, ktoré likvidujú nielen historické veduty Bratislavy, ktorá nemá mierku Londýna, či Viedne. Žijeme zložitú a rýchlu dobu, nestačíme riešiť veľmi naliehavé otázky aj v oblasti architektúry a budúcnosť nám to spočíta. Keď chodím po Rakúsku, Švajčiarsku, porovnávam primerané sídla s Bratislavou, musím konštatovať, že je to tam citlivejšie a prijateľnejšie nielen pre obyvateľov, ale i mestá. Nakoniec, netreba ísť až tak ďaleko, stačí ísť do Brna, alebo do Zlína. Tam intervencie v rámci modernizácie nie sú len objekty „sklenených fasád“ a mrakodrapov, ale komplexne sa riešia mestá ako celky a to hovorí o lepšej previazanosti spoločnosti s architektúrou.

ID: Ďakujem za rozhovor.

–Rozhovor pripravila a zhovárala sa Irena Dorotjaková, rozhovor bol autorizovaný IG. Projekty a foto: Archív IG.–

1. „To, že študentov z ateliéru Ivana Gürtlera prezývali Gürtlerjugend je všeobecne známym faktom. Pomenovanie vzniklo v prostredí Fakulty architektúry a malo mierne pejoratívny spôsobom poukazať na špecifickosť pedagóga a jeho poslucháčov. Faktom je aj to, že také zjednodušujúce označenie sa na Bratislavskej Fakulte architektúry celé desaťročia nikomu inému neušlo.“ MORAVČIKOVÁ: Henrieta: Gürtlerjugend. Absolventi školy Ivana Gürtlera v kontexte súčasnej slovenskej architektúry. In: Katalóg k výstave Made in IG. Študenti a diplomanti doc. Ivana Gürtlera 1991-2008, Fakulta architektúry STU, Bratislava, Design Factory, SAS, Bratislava, 2008. s.1.
2. <http://www.stavebni-forum.cz/sk/article/16344blok-profesijne-zoskupenie-so-sirokospektralnym-zaberom/>
3. český výraz, po slovensky znamená živelný, nekontrolovateľný, búrlivý

Rodinný dom Bratislava - Rusovce, Autor: Ivan Gürtler, 2012.

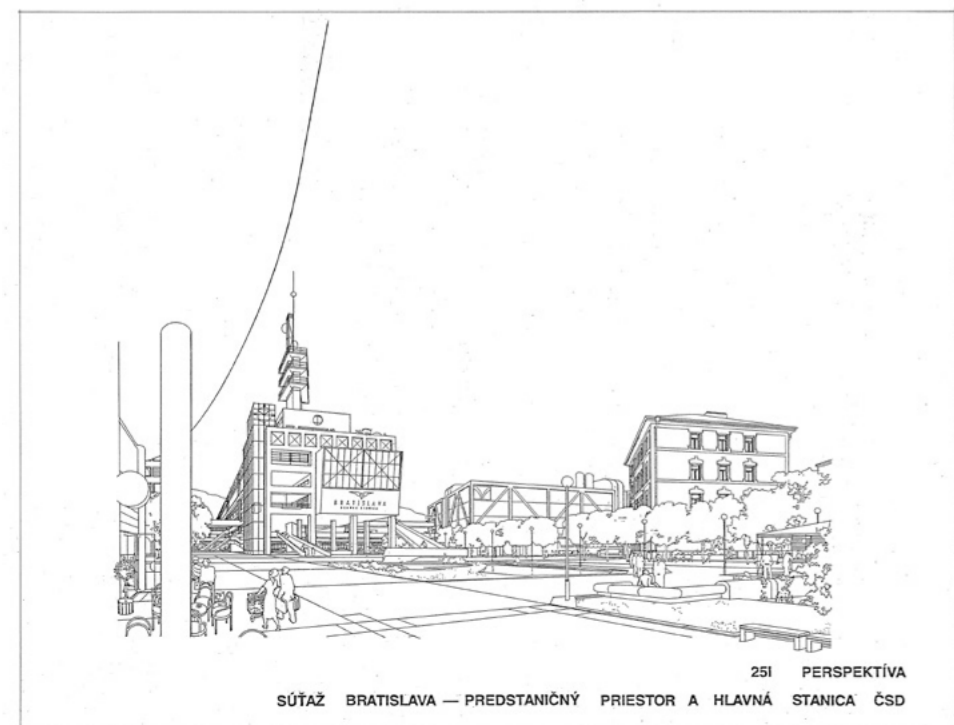

Obytňý dom ZÜ ČSFR, Wien, Penzingerstrasse 114, Autori: Ivan Gürtler, Juraj Talaš, 1978-81

Realizácia polyfunkčných objektov D, E, F, Šancová ulica a Únicredit, Bratislava, Autori: Ivan Gürtler, Juraj Karásek, 1998-2002

Hlavná stanica ČSD Bratislava, urbanisticko-architektonická súťaž, Autori: Ivan Gürtler, Andrej Gürtler, Michal Hanušák, Tomáš Jávorka, 1988

251 PERSPEKTIVA SÚŤAŽ BRATISLAVA — PREDSTANIČNÝ PRIESTOR A HLAVNÁ STANICA ČSD

MLYNICA NA MIESOVU CENU 2019

Mimoriadna kvalita súčasných architektonických diel býva raz za dva roky zhodnocovaná Cenou Miesa van der Rohe. Slovensko posla svoje nominácie od roku 1998, no zatiaľ cenu nezískal žiaden slovenský architekt, ani žiadne architektonické dielo. Cena Európskej únie, ktorú od roku 1987 udeľuje Európska komisia, Európsky parlament a Nadácia Miesa van der Rohe v Barcelone bola doteraz udelená pätnásťkrát a z toho len v roku 2015 architektúre, postavenej v krajine bývalého východného bloku, v Poľsku. Išlo o Novú filharmóniu v Štetíne, jej fascinujúca architektúra bola zrealizovaná v roku 2014. Filharmóniu nenavrhl poľskí architekti, ale vzišla z medzinárodnej súťaže v roku 2007. Autormi sú Talian Alberto Veiga a Španiel Fabrizio Barocci, ktorých prihlásenie sa do súťaže je tak trochu kuriózne: vďaka poľskej praktikantke, ktorá u nich vtedy pracovala a presvedčila ich a preto, že kvôli kríze nemali dosť práce doma. Cena Mies van der Rohe má za úlohu poukazať na hlavný príspevok európskych profesionálov pri vývoji nových myšlienok a technológií, ponúka možnosť pochopiť kultúrnu úlohu architektúry v budovaní našich miest, kladie si za cieľ podporiť architektúru stimuláciou veľkého pohybu profesionálnych architektov po celej Európskej únii a podporiť mladých architektov, ktorí začínajú.

Typologická štruktúra doteraz ocenených diel: banka, terminál letiska, štadión, stanica, národná knižnica, kúpele, depo električiek, veľvyslanectvo, tri koncertné budovy, tri múzeá a jeden príklad kolektívneho bývania a revitalizácie obytného domu poukazuje, že v prevažnej väčšine ide o architektúru určenú občanom, teda pre verejnosť. V priebehu histórie udeľovania ceny sa nositeľmi stali významní architekti ako Álvaro Siza, Norman Foster, Nicholas Grimshaw, Peter Zumthor, Zaha Hadid, Rem Koolhaas, David Chipperfield, ateliér Snøhetta. Súčasná slovenská architektúra doteraz zvlášť významne nezamútila medzinárodné vody. Zdá sa, že tento rok tu istá šanca je. Porota v zložení Dorte Mandrup, George Arbid, Angelika Fitz, Stefan Ghenculescu, Kamiel Klaasse, Maria Langarita a Frank McDonald vybrala v Barcelone okruh finalistov, pričom diskutovala o súčasných výzvach a trendoch v európskej architektúre. Do užšieho výberu z takmer štyristo diel (383), v ktorom sa uchádzalo o priazeň sedem architektúr zo Slovenska, sa dostala medzi štyridsať nominovaných finalistov Mlynica. Konverzia Mlynice od Gutgut, zrealizovaná v roku 2017 už prešla domácim sítom kvality v odborných kruhoch a našla odzov aj vo verejnosti. Získala Cenu CE.ZA.AR

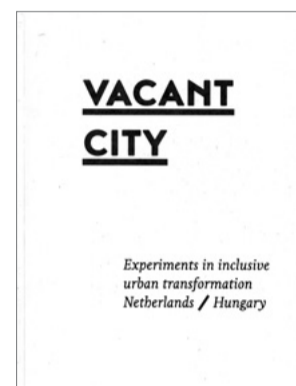
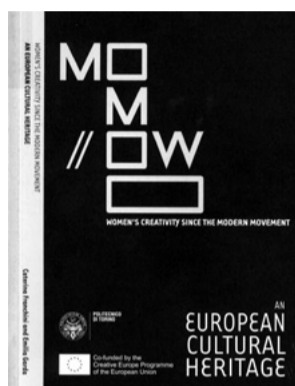
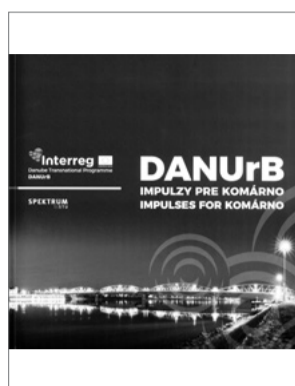
2018 v kategórii Občianske a priemyselné budovy a bola nominovaná na Cenu Dušana Jurkoviča aj na Cenu časopisu Arch. Autormi Mlynice sú Gutgut: Štefan Polakovič, Lukáš Kordík, Jana Benková, Tomáš Vrtek, spolupracovali na nej Roman Žitňanský, Katarína Bergerová a Patrícia Botková. Vďaka nim sa z bývalej industriálnej budovy, čisto výrobného charakteru po rekonštrukcii stal moderný objekt, určený na kultúrne podujatia, firemné prezentácie, administratívu a v malom rozsahu aj na bývanie vo voľných dispozíciách. Uvidíme, či tím Gutgut a slovenská architektúra uspejú, konkurencia je silná. Podrobné nominácie sú na: <https://www.miesarch.com/archive/>

Z niektorých vyspelých európskych krajín bolo nominovaných aj viac diel ako dve, napríklad z Francúzska sedem diel, päť zo Španielska, tri z Rakúska. Z krajín bývalého východného bloku boli nominované dve architektúry z Rumunska, po jednej z Poľska, Srbska, Estónska, Albánska a naša Mlynica. Už terajšia nominácia Mlynice do užšieho výberu sa dá pokladať za úspech Slovenska. Na druhej strane, „the winner takes it all“, a preto nám zostáva len držať Števovi Polakovičovi s tímom palca a počkať si, lebo výsledky Ceny Mies van der Rohe budú známe v apríli 2019.

–Irena Dorotjaková
Zdroj foto: Archinfo, <https://lnk.sk/1IQ4>–

VÝBER Z NOVINIEK V KNIŽNICI FA STU

JOKLOVÁ, V. – KRISTIÁNOVÁ, K. (eds.):
JANKOVICHOVÁ, E. – ĎUBEK, S.:
PEŘINKOVÁ, M. – ÚTTNEROVÁ, S. (eds.):

JANKOVICHOVÁ, E.:
FRANCHINI, C. – GARDA, E.:
EUROPEAN PATENT OFFICE – LUNAU, S.:
POLYÁK, L. – ORAVECZ, J. – SCHANZ, J.:

JANKOVICHOVÁ, E.:
ZUNG, T.T.K. (ed.):

DANUrB - Impulzy pre Komárno = Impulses for Komárno. Spektrum STU, Bratislava: 2018
Ekonomika stavebníctva II. Tribun EU, Brno: 2018
Architecture in Perspective 2018: Sborník příspěvků z mezinárodní konference. Ostrava, ČR, 29.-30. 11. 2018.
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Ostrava: 2018
Corporate Social Responsibility in Construction Industry. Tribun EU, Brno: 2016
MOMOWO – Women's Creativity Since the Modern an European Cultural Heritage. Politecnico di Torino, Turín: 2018
Innovative: The Making of the European Patent Office's New Building in the Netherlands. European Patent Office, Mníchov: 2018
Vacant City: Experiments in Inclusive Urban Transformation Netherlands. Kék–Hungarian Contemporary Architecture Centre, Budapest: 2015
Business Ethics in Construction Industry. Tribun EU, Brno: 2016
Buckminster Fuller: Anthology for the Millenium. The Technological Poetry of Bucky Fuller. Southern Illinois University Press, Carbondale, Illinois: 2014

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 26, 2018/2019, #1 január
Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava
ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková
KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178
E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk
DIZAJN/LAYOUT: Lenka Hámošová, MDes.
FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč,
Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU
ISSN 1337-2475
REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.

**SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY**